

Middelburg, 22 april 2020

Voorstel Fractie 50PLUS Zeeland Duurzame Compensatie MARKAZ.

Geachte heer Wientjes,

50PLUS is nog steeds van mening dat Zeeland de beste plaats is voor een nieuwe marinierskazerne, maar de inzet van een speciaal adviseur heeft duidelijk gemaakt dat we genoeg moeten nemen met een ruimhartige compensatie.

50PLUS wil voor Zeeland een compensatie die de economische structuur voor jaren en jaren versterkt.

Zeeland is een uitgestrekte provincie met min of meer een eilandenstructuur: afstanden zijn relatief groot. Gezondheidszorg is gecentraliseerd, terwijl in Zeeland veel ouderen wonen. Middelbaar en hoger onderwijs zijn eveneens gecentraliseerd: in Goes, Middelburg en Vlissingen. Winkels worden geconcentreerd buiten de stadscentra. Het gevolg is dat deze voorzieningen slecht bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Door bezuinigingen op het OV en het schrappen van buslijnen is het autobezit sterk gestegen. Hierdoor maken steeds minder mensen gebruik van het OV, met als gevolg dat opnieuw buslijnen worden geschrapt. Scholieren en ouderen zijn hiervan de dupe.

De gezondheidszorg wordt sinds enige jaren marktconform gestuurd, met als gevolg dat het aantal ziekenhuisbedden en IC-plaatsen enorm is afgenomen. Bij rampen en het uitbreken van infecties, zoals nu met het coronavirus, zijn de ziekenhuizen onvoldoende toegerust. Daar komt nog bij dat de provincie relatief veel ouderen kent en dat met het toerisme in de zomermaanden het aantal inwoners verviervoudigt. De druk op de ziekenhuizen is in Zeeland daarom erg hoog. Bovendien liggen de toeristische gebieden op grote afstand van de ziekenhuizen in Goes en Terneuzen.

1

In de laatste decennia zijn veel industriële bedrijven gesloten: Pechiney, Thermphos, Vitrite en een groot deel van scheepswerf De Schelde. Deze bedrijven waren geschikt voor lager, midden en hoger personeel. Verder zijn veel rijksdiensten uit Zeeland weggehaald: rechtbank, douane, politie en belastingdienst.

Door een tekort aan werkgelegenheid voor met name hoger opgeleiden heeft de Zeeuwse jeugd weinig arbeidskansen binnen de eigen provincie. Zij zoeken daarom hun heil vaak elders.

De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt waar tekorten bestaan, hoe bijvoorbeeld ons consumptiegedrag de luchtkwaliteit beïnvloedt. Globalisering is een goede zaak, maar we moeten oog hebben voor de lokale leefbaarheid.

De gang van zaken rond de marinierskazerne heeft het imago van de provincie ernstig geschaad. De rijksoverheid heeft Zeeland neergezet als een provincie waar je absoluut niet heen verbannen wilt worden. Om die reden is het goed om Zeeland te versterken met een nieuwe rijksdienst of een grote culturele instelling. Dit zal de provincie meer aanzien geven.

Om te wonen, te werken en te recreëren is Zeeland een unieke provincie, maar om dit te waarborgen en de leefbaarheid een impuls te geven, zijn investeringen nodig in de publieke sector.

50PLUS denkt aan:

1. De komst van een nieuwe rijksdienst naar Zeeland, in omvang vergelijkbaar met de Marinierskazerne.
2. Uitbreiding van hoger en universitair onderwijs. 50PLUS denkt aan studierichtingen op het gebied van water-, wind- en zonne-energie, waar op topniveau kennis wordt vergaard en gedeeld.
3. Verbeteren en optimaliseren van de gezondheidszorg. 50PLUS denkt aan het faciliteren van de bouw van een nieuw ziekenhuis¹ ter vervanging van het huidige ADRZ in Goes. Het nieuwe ziekenhuis ligt dicht bij de toeristische kust. Faciliteren van medische specialisten, en van huisartsen om zich in Zeeland te vestigen.
4. Verbeteren van de infrastructuur. Een betere spoorverbinding met de Randstad en een nieuwe spoorverbinding met België.
5. Verbeteren en optimaliseren van het regionaal openbaar vervoer². Laagdrempelig OV, goed bereikbaar en toegankelijk voor ouderen. Bussen rijden op vaste tijden in vaste circuits, en doen plaatsen aan die voor ouderen en mensen met een beperking of handicap slecht bereikbaar zijn, zoals stadscentra, winkelplaza, gezondheidszorg en culturele instellingen. 50PLUS denkt aan autonoom rijdende, elektrisch aangedreven units. Hierdoor wordt het particulier autoverkeer beperkt en worden steden autoluwer en aantrekkelijker.
6. De Westerscheldetunnel tolvrij³. Adviseur Wientjes heeft dit afgeraden. Een compromis kan zijn: korting voor bewoners van Zeeuws-Vlaanderen en voor Zeeuwse bedrijven die gebruik maken van de tunnel voor personeel en transport binnen Zeeland.
7. In stand houden van de veerverbindingen voor lokaal verkeer, essentieel voor de leefbaarheid van Zeeland.
8. Faciliteren van duurzame bedrijven⁴, en van innovatie in visserij en aquacultuur⁵.
9. Onderzoek naar kernenergie⁶ in het kader van vermindering van uitstoot stikstof (NOx). De levensduur van kerncentrale Borsele mag echter onder geen beding worden opgerekt indien het risico bestaat op nucleaire besmetting van de omgeving.
10. Het waterschap compenseren voor gederfde inkomsten, omdat omslagheffing gebouwd de komende 30 jaar gemist wordt.⁷

2

50PLUS Fractie Zeeland

Willem Willemse

George Lernout

---

¹ Langs de A58 bij Nieuw en Sint Joosland / Middelburg, bijvoorbeeld bij de Trekdijk.

² Pilot met gratis OV.

³ Westerscheldetunnel tolvrij staat in het verkiezingsprogramma van 50PLUS.

⁴ Bedrijfsleven moet hierin zelf investeren, de overheid faciliteert alleen.

⁵ Visserij steunen in zoektocht naar alternatieven, na Europees verbod op pulskorvissen.

⁶ Ook onderzoek naar thorium en andere alternatieven.

⁷ Mits het aantal inwoners stijgt door alternatieve werkgelegenheid.